

EU's globale sundhedsstrategi: Bedre sundhed for alle i en verden af forandring

Høring til EU-specialudvalget for sundhedsspørgsmål: EU's globale sundhedsstrategi: Bedre sundhed for alle i en verden af forandring

Det Etske Råd takker for ovennævnte strategimateriale fremsendt i høring til medlemmerne af EU-specialudvalget for sundhedsspørgsmål.

Det følger af høringsmaterialet, at det forventes, at formandskabet for Rådet (red. Ministerrådet) vil påbegynde arbejdet med at udarbejde et sæt rådskonklusioner i 2023. Det Etske Råd fremsender hermed sine bemærkninger til brug for udarbejdelse af et dansk grund- og nærhedsnotat om strategien.

Covid-19-pandemiens erfaringer, har været med til at understrege, at sundhed ikke kender grænser. Borgernes velfærd og liv, samfundenes og økonomiernes velstand og stabilitet samt bæredygtige udvikling generelt, afhænger alle af, at der tages hånd om sundhed ud fra perspektivet om, at sundhed er et globalt fælles gode.

Af fremsendte strategimateriale fremgår, at opmærksomheden er rettet mod hvorledes den globale sundhed påvirkes af den tredobbelte globale krise med klimaforandringer, biodiversitet og forurening, som især og hårdest rammer de mest sårbare mennesker og lande. Ligesom opmærksomheden er rettet mod de nye opståede muligheder i forbindelse med områder som forskning eller digitalisering. Det følger herefter, at der er behov for en robust global sundhedsstrategi for at skabe en ny, sammenhængende, effektiv og fokuseret politik på verdensplan.

Det Etske Råd betragter umiddelbart initiativet og udarbejdelse af nærværende fælles strategi som værende et godt tiltag, men der mangler et fokus på de ikke smitsomme sygdomme. Det Etske Råd finder det således overraskende, at man ikke i samme ombæring gør mere ud af udfordringen omkring de ikke-smitsomme sygdomme (NCD), såsom kræft, diabetes, hjerte-kar-sygdomme eller lungesygdomme fx KOL. Der er her tale om sygdomme, som vi ser stiger på verdensplan, og som er årsag til flere dødsfald hvert år, end alle andre sygdomme tilsammen.

Vi ved at årsagerne har sammenhæng med det 21. århundredes økonomiske forandringer, hvor flere flytter til byerne, har stillesiddende arbejde (manglende motion), spiser usundt (fejlernæring) og ryger og drikker for meget (tobak og alkohol).

Det fremgår af det fremsendte strategiarbejde, at EU agter at bekræfte sit ansvar og uddybe sit lederskab til fordel for de højeste opnåelige sundhedsstandarder, og således undrer det meget Det Etske Råd, hvis ikke strategiarbejdet også skal søge løsninger ift. disse store trusler for folkesundheden, og derved sætte fokus på årsagerne hertil og indtænke forebyggelsestiltag samt understøtte tiltagene fx gennem fælles forbud, markedsstrategier eller afgiftssystemer. En opfordring i tillæg hertil kunne være at EU's globale sundhedsstrategi sætter fokus på global implementering af WHO FCTC.

På vegne af Det Etske Råd
Med venlig hilsen
Leif Vestergaard Pedersen